

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobce: **V. V. H.**, zastoupený Mgr. Markem Sedlákem, advokátem se sídlem Brno, Příkop 8, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem Praha 4, náměstí Hrdinů 1634/3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 3. 1. 2019, č. j. 11 A 137/2018-60,

takto:

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Rozhodnutím ze dne 6. 3. 2018, č. j. OAM-2451-39/ZR-2017, zrušilo Ministerstvo vnitra (dále jen „ministerstvo“) výrokem I. žalobcovo povolení k trvalému pobytu podle § 87l odst. 1 písm. e) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), a výrokem II. žalobci uložilo výjezdní příkaz na dobu 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí. Odvolání proti tomuto rozhodnutí zamítla žalovaná rozhodnutím ze dne 17. 5. 2018, č. j. MV-39801-5/SO-2018, a rozhodnutí ministerstva potvrdila.

[2] Proti rozhodnutí žalované podal žalobce žalobu k Městskému soudu v Praze, který ji shora uvedeným rozsudkem zamítl. Městský soud vycházel po skutkové stránce z toho, že žalobce byl celkem čtyřikrát odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu porušování

práv k ochranné známce, obchodnímu jménu a chráněnému označení původu podle § 150 odst. 1 trestního zákona, respektive porušení práv k ochranné známce a jiným označením podle § 268 odst. 1 a 3 písm. b) trestního zákoníku, přičemž naposledy byl za tento trestný čin a za přečin maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 337 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku odsouzen rozsudkem Okresního soudu ve Znojmě ze dne 20. 6. 2014, sp. zn. 3 T 35/2014, ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 10. 4. 2015, sp. zn. 8 To 100/2015. Těmito rozsudky mu byl uložen nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání 36 měsíců, peněžitý trest ve výši 1 000 000 Kč a zákaz činnosti na 7 let. Žalobce byl od 8. 7. 2002 držitelem povolení k trvalému pobytu, dne 8. 9. 2017 zahájilo ministerstvo se žalobcem z moci úřední řízení o zrušení povolení k trvalému pobytu podle § 871 odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců, neboť na základě podnětu z Rejstříku trestů zjistilo, že žalobce byl pravomocně odsouzen soudem České republiky za spáchání úmyslného trestného činu k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v délce nepřevyšující tři roky. Na území ČR žije žalobcova manželka na základě povolení k trvalému pobytu, a také její tři nezletilé děti, které jsou občany ČR.

[3] Městský soud shledal, že žalovaná se řádně vypořádala s námitkou, podle které je § 871 odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců v rozporu s čl. 27 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES, o právu občanů Evropské unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států (dále jen „pobytová směrnice“), a že správní orgány měly aplikovat přímý, případně nepřímý účinek této směrnice. K tomu dále konstatoval, že § 871 odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců stanoví dva předpoklady, jejichž naplnění má za následek zrušení povolení k trvalému pobytu. Prvním z nich je, že držitel povolení byl pravomocně odsouzen soudem České republiky za spáchání úmyslného trestného činu k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v délce nepřevyšující tři roky. Zadruhé musí být rozhodnutí, jímž je cizinci zrušeno pobytové oprávnění, přiměřené z hlediska zásahu do jeho soukromého nebo rodinného života. Citované ustanovení je přitom v souladu s čl. 27 odst. 2 pobytové směrnice, podle něhož odsouzení pro trestný čin nesmí být *samo o sobě* důvodem k přijetí opatření omezujícího svobodu pohybu nebo pobytu cizince. V této souvislosti městský soud podotkl, že žalobcova argumentace je vnitřně rozporná. Žalobce totiž na jednu stranu požadoval, aby jediným kritériem nebylo pouze odsouzení pro trestný čin samo o sobě, ale také osobní jednání cizince a naplnění zásady přiměřenosti, na druhou stranu však správním orgánům vytýká, že k takovým dalším kritériím přihlížely a nevycházely pouze ze skutečnosti, že byl odsouzen za trestný čin; současně také tvrdil, že zrušení jeho pobytového oprávnění bylo založeno pouze na zjištění, že byl odsouzen za trestný čin.

[4] Městský soud konstatoval, že existence pravomocného odsouzení představuje pouze naplnění první podmínky pro zrušení povolení k trvalému pobytu podle § 871 odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců. Správní orgán je kromě toho povinen posuzovat i přiměřenost takového rozhodnutí; konkrétní kritéria stanoví § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců, podle něhož správní orgán zohlední mimo jiné i druh a závažnost protiprávního jednání cizince. Žalovaná postupovala zcela v souladu tímto požadavkem, pokud zohledňovala taktéž odsouzení žalobce za jeho dřívější trestnou činnost. Jedná se totiž o jednu ze skutečností, která umožňuje posoudit, zda osobní jednání cizince je takového charakteru, že představuje aktuální a dostatečně závažné porušení veřejného pořádku či zda případně hrozí jeho opakování.

pokračování

[5] Dále se městský soud zabýval splněním podmínek pro odnětí pobytového oprávnění. Shledal, že oba správní orgány tuto otázku posoudily správně. Není pochyb o tom, že předpoklad pravomocného odsouzení cizince soudem České republiky za spáchání úmyslného trestného činu k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v délce nepřekračující tři roky je v posuzované věci splněn. Co se týče druhé podmínky, městský soud dospěl k závěru, že správní orgány vyvinuly dostatečné a přiměřené úsilí ke zjištění a ověření žalobcových rodinných a dalších vazeb v České republice a pečlivě zvážily i závažnost žalobcova jednání. Připomněl, že ačkoli je řízení o zrušení povolení k trvalému pobytu řízením zahajovaným z úřední povinnosti, je nezbytné, aby cizinec sám, je-li plnoletý, tvrdil a dokládal skutečnosti sloužící k ochraně jeho práva na soukromý a rodinný život. Tento závěr lze podle městským soudem citované judikatury vztáhnout zejména na ty skutečnosti, které mohou být zjištěny pouze od dotčeného cizince.

[6] Žalobce však v tomto směru zůstal zcela pasivní; ve správním řízení a následně i v žalobě pouze tvrdil, že je ženatý, sdílí společnou domácnost s manželkou a jejími dětmi, vůči nimž vystupuje jako „sociální otec“, neboť se podílí na jejich výchově. Skutečnost, zda žalobce s manželkou a jejími dětmi fakticky žije, se z iniciativy ministerstva nepodařilo ověřit ani třemi pobytovými kontrolami. Žalobce sám v tomto směru žádnou iniciativu nevyvinul a žádné okolnosti, které by svědčily k prokázání tvrzených rodinných vazeb, nedoložil. Byl také dvakrát předvolán k výslechu, mimo jiné právě za účelem zjištění jeho soukromých a rodinných vazeb; uvedl však pouze, že nebude vypovídat ani odpovídat na žádné otázky, jelikož nechce ohrozit svůj pobyt. Vzhledem k tomu, že neprokázal, že s manželkou skutečně sdílí společnou domácnost a že se podílí na výchově jejích nezletilých dětí, ztotožnil se městský soud se závěrem, že byť žalobce na území ČR má určité vazby, nejedná se o takové vazby, aby jejich případné narušení představovalo zásah do jeho práva na soukromý a rodinný život v intenzitě vylučující zrušení jeho pobytového oprávnění.

[7] V této souvislosti shledal městský soud účelovou námitku, že účastníky řízení o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu měly být také žalobcova manželka a její děti. Tyto osoby nejsou napadeným rozhodnutím přímo dotčeny ve svých právech a povinnostech, mohly se však k věci vyjádřit. Žalobci nic nebránilo, aby k prokázání svých rodinných vazeb správním orgánům například předložil vyjádření těchto osob, nebo aby navrhl jejich výslech. Mohl též požadovat opakování pobytových kontrol k prokázání, že s manželkou a jejími dětmi sdílí společnou domácnost. Krom toho, žalobce se oženil až poté, co byl již čtyřikrát odsouzen za páchaní zmíněné trestné činnosti; v posledním případě byla dokonce spolu s ním odsouzena i jeho současná manželka. Manželka tedy musela být srozuměna s tím, že páchaní trestné činnosti může mít pro žalobce důsledky nejen v rovině trestněprávní, ale také v podobě odnětí pobytového oprávnění.

[8] Městský soud nepřisvědčil ani námitce, že příjmy žalobce, jakožto řidiče, jsou pro rodinu nepostradatelné. Uvedl, že svou rodinu může nadále finančně podporovat, ať už bude ekonomicky činný v ČR na základě nižšího pobytového oprávnění, nebo v zemi původu.

[9] Pokud jde o posouzení závažnosti žalobcova jednání, městský soud zdůraznil, že žalobce se trestné činnosti dopouštěl opakovaně, úmyslně a za účelem dosažení zisku;

trestná činnost spočívající v opatrování výrobků a jejich označování chráněnými známkami různých prestižních společností představovala *de facto* jeho živnost. Předchozí odsouzení nevedla k jeho nápravě. Žalobce byl poprvé odsouzen ještě dříve, než získal povolení k trvalému pobytu, a třikrát v době, kdy již disponoval nejvyšším pobytovým oprávněním. Závažnost jeho trestné činnosti je dána právě jejím opakováním a lhostejností k předchozím odsuzujícím rozhodnutím. Žalobce svým jednáním dal najevo vůli naprosto nerespektovat povinnosti vyplývající z českého právního řádu za cenu dosažení zisku, a to i na úkor svého soukromého a rodinného života. Následků, spočívajících v možném odnětí pobytového titulu, si žalobce měl a mohl být vědom.

[10] Nedůvodné shledal městský soud také námitky, podle kterých má napadené rozhodnutí pro žalobce shodné, ba horší důsledky, než kdyby byl vyhoštěn, protože žalovaná v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedla, že žalobce může požádat o nižší pobytové oprávnění, bude ale nezbytné, aby vedl řádný život. Je sice pravdou, že žalobce může žádat o některý nižší pobytový status, to však ještě neznamená, že mu bude udělen, jelikož pro jeho neudělení mohou hovořit stejné důvody, jako pro odnětí povolení k trvalému pobytu. Městský soud konstatoval, že této skutečnosti si žalobce musel a měl být vědom. Konstatování žalované, že žalobce bude muset vést řádný život, nadto nepředstavuje závazné posouzení žalobcovy situace z hlediska udělení nižšího pobytového oprávnění; tuto argumentaci žalovaná použila jen na okraj a závěrem, s primárním přihlédnutím k existenci a intenzitě žalobcových rodinných a dalších vazeb a k závažnosti a charakteru jím spáchané trestné činnosti.

[11] Vadu napadeného rozhodnutí, která by mohla mít vliv na jeho zákonnost, městský soud nespatořoval ani v tom, že se správní orgány při udělení výjezdního příkazu výslovně nezabývaly tím, zda byl žalobce v době jejich rozhodování rodinným příslušníkem občana EU. Uvedl, že výjezdní příkaz je vnitrostátní institut, který slouží pouze pro účel vycestování ze země. Pobytová směrnice institut výjezdního příkazu nereguluje, současně ani z žádného jejího ustanovení ani jejího smyslu nevyplývá, že by byl s touto směrnicí v rozporu.

[12] Žalobcem odkazovaný čl. 6 odst. 2 pobytové směrnice upravuje situaci cizince, bezprostředně *po vstupu* na území jiného členského státu, nikoli situaci, kdy se již cizinec několik let na území státu (zde České republiky) zdržuje. Na situaci žalobce tedy nedopadá a ani nestanovuje, že cizinec má právo pobývat na území členského státu tři měsíce bez víza a povolení k pobytu i poté, co mu byl pobytový titul zrušen, za podmínky, že nebyl vyhoštěn.

[13] Proti tomuto rozsudku podává žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost, kterou opírá o důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) soudního řádu správního dále jen „s. ř. s.“).

[14] Stěžovatel předně trvá na tom, že § 87l odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců je v rozporu s čl. 27 odst. 2 pobytové směrnice. Podle čl. 37 pobytové směrnice nesmí být vnitrostátní úprava pro cizince méně příznivá než úprava podle této směrnice. Aby tedy bylo možno cizinci zrušit povolení k trvalému pobytu v souladu s pobytovou směrnicí, musí být vnitrostátní úprava souladná s čl. 16 odst. 4, čl. 27 odst. 2 nebo čl. 35 této směrnice. Stěžovatel se domnívá, že názor městského soudu neodpovídá znění čl. 27 odst. 2

pokračování

pobytové směrnice, neboť nezohledňuje osobní chování cizince. Nesouhlasí s městským soudem, že zrušení pobytového oprávnění je založeno na dvou předpokladech, ve skutečnosti jsou podmínky tři. Třetím předpokladem podle stěžovatele je aktuální a dostatečně závažné ohrožení veřejného pořádku nebo bezpečnosti ve smyslu čl. 27 odst. 2 věta třetí pobytové směrnice.

[15] Tuto třetí podmínku stěžovatel nenaplnil, přičemž správní orgány ani městský soud její splnění ani nezkoumaly. Stěžovatelova trestná činnost se týkala pouze porušení práv k ochranné známce, po celou dobu řízení o zrušení pobytového oprávnění se stěžovatel živil jako řidič, pečoval o svou rodinu a vedl řádný život, není tedy důvod považovat jej za aktuální a závažné ohrožení veřejného pořádku. V tomto ohledu spočívá napadený rozsudek na nedostatku důvodů.

[16] Stěžovatel trvá na tom, že § 87l odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců (v rozporu s pobytovou směrnicí) neukládá (a ani neumožňuje) správním orgánům zkoumat osobní chování cizince. Postup podle citovaného ustanovení umožňuje toliko zhodnotit, zda cizinec spáchal trestný čin, který je tímto ustanovením předvídan, není však možno posuzovat, za jaké chování byl cizinec odsouzen, zda toto chování představuje trvalý ohrožení veřejného pořádku a stejně tak nelze přihlížet k dřívějším odsouzením. Pokud tedy správní orgány postupovaly podle tohoto ustanovení, aniž by aplikovaly pobytovou směrnici, nemohly se zabývat ničím jiným, než odsouzením stěžovatele. Správní orgány však v části rozhodnutí postupovaly podle pobytové směrnice, v další části však její aplikaci vyloučily; takový postup je ale libovůlí. Uvedl-li městský soud k této námitce, že argumentace stěžovatele je vnitřně rozporná a nevypořádal se s ní, je jeho rozhodnutí nepřezkoumatelné.

[17] Městský soud zaujal stejný názor jako oba správní orgány; na jedné straně deklaroval, že § 87l odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců je v souladu s pobytovou směrnicí, a prakticky tedy vyloučil užití jejích ustanovení, na druhou stranu rámec § 87l odst. 1 písm. e) citovaného zákona překročil, neboť hodnotil předchozí trestnou činnost stěžovatele. Toto hodnocení však podle názoru stěžovatele není součástí posouzení přiměřenosti ve smyslu § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců; posuzovaným trestným činem by měl být pouze čin, pro který je cizinci rušeno oprávnění k pobytu.

[18] Stěžovatel se také domnívá, že závažnost trestné činnosti není přímo úměrná tomu, zda se jí pachatel dopustil opakovaně. Nesouhlasí také s názorem městského soudu, že závažnost jeho trestné činnosti je obdobně vysoká jako trestná činnost drogová či násilná. Stěžovatel má za to, že nepředstavuje ohrožení veřejného pořádku. V tomto směru městský soud nesprávně posoudil právní otázku.

[19] Dále stěžovatel městskému soudu vytýká nesprávné posouzení otázky účastenství jeho manželky a jejich dětí v řízení o zrušení trvalého pobytu. Má za to, že tyto osoby mohou být přímo dotčeny ve svých právech ve smyslu § 27 odst. 2 správního řádu a napadené rozhodnutí zasáhne i do jejich života. Jestliže zákon o pobytu cizinců ukládá správnímu orgánu posuzovat zásah do rodinného života stěžovatele, ukládá mu zkoumat také dopad na všechny osoby, které tento rodinný život tvoří; je tedy rozhodováno i o dopadu rozhodnutí do práv všech osob, které tvoří rodinný život žalobce.

[20] Podle stěžovatele nebyla žalovanou a městským soudem hodnocena správně ani přiměřenost rozhodnutí. Žalovaná otevřeně deklaruje, že stěžovatel se nebude moci k rodině v brzké době vrátit na základě nižšího pobytového oprávnění, neboť „*bude nezbytné, aby dlouhodobě vedl řádný život*“. Nezakázala mu tedy po určitou dobu na území vstoupit, jako je tomu u správního vyhoštění, na druhou stranu však konstatuje, že se žalobce nebude moci po dlouhou dobu vrátit. Účinky napadeného rozhodnutí jsou tak pro stěžovatele totožné, jako v případě správního vyhoštění; u tohoto institutu však má cizinec alespoň záruku pevně stanovené doby, po jejímž uplynutí smí na území vstoupit. Tento názor městský soud aproboval s tím, že si této skutečnosti stěžovatel měl a mohl být vědom.

[21] Konečně stěžovatel namítá, že ve věci bylo rozhodnuto o zrušení povolení k trvalému pobytu rodinného příslušníka občana EU; touto otázkou se ale Ministerstvo vnitra ani žalovaná vůbec nezabývaly. Daný aspekt je přitom významný z hlediska zákonnosti výroku o udělení výjezdního příkazu, protože pro členské státy z pobytové směrnice nevyplývá oprávnění ukládat rodinným příslušníkům občanů EU výjezdní příkazy po zrušení jejich povolení k pobytu. Výjezdní příkaz je čistě vnitrostátní institut a jeho udělení na pouhých 30 dnů je v rozporu s čl. 6 odst. 2 pobytové směrnice, dle něhož má žalobce právo pobývat na území členského státu 3 měsíce bez víza a povolení k pobytu i po zrušení povolení k pobytu, není-li vyhoštěn.

[22] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že kasační stížnost nepřináší žádnou novou relevantní argumentaci, která by správnost napadeného rozhodnutí i rozsudku městského soudu zpochybňovala. S tímto rozsudkem se ztotožnila a odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí a obsah správního spisu.

[23] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 3 věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 4, věta před středníkem s. ř. s.). Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z § 109 odst. 2 věty první s. ř. s.

[24] Kasační stížnost není důvodná.

[25] V prvním okruhu námitek stěžovatel polemizuje se závěrem městského soudu, že § 87l odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců je souladný s čl. 27 odst. 2 pobytové směrnice z hlediska povinnosti správních orgánů zabývat se osobním chováním cizince, a tvrdí, že na základě § 87l odst. 1 písm. e) citovaného zákona nelze toto chování posuzovat; tím méně lze v rámci hodnocení přiměřenosti rozhodnutí přihlížet k předchozím odsouzením. V této souvislosti také namítl, že je napadený rozsudek nepřezkoumatelný, neboť se městský soud nevypořádal s uvedenou argumentací a nezabýval se ani splněním podmínky aktuálního a dostatečně závažného ohrožení veřejného pořádku nebo bezpečnosti ve smyslu čl. 27 odst. 2 pobytové směrnice.

[26] Nejvyšší správní soud se zabýval nejprve námitkou nepřezkoumatelnosti rozsudku městského soudu. Vlastní přezkum rozhodnutí je totiž možný pouze za předpokladu, že napadené rozhodnutí je srozumitelné a vychází z relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč krajský (zde městský) soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí. Nejvyšší správní soud má za to, že tato kritéria napadený rozsudek splňuje. Městský soud

pokračování

se podrobně vypořádal se všemi žalobními námitkami a jeho závěry jsou podpořeny srozumitelnou a logickou argumentací. Neopomněl přitom vyjádřit se ani k otázce povinnosti správních orgánů zohlednit osobní chování cizince (viz body 26 až 28 napadeného rozsudku), ani k okolnostem stěžovatelovy trestné činnosti z hlediska existence aktuálního a závažného ohrožení veřejného pořádku (viz body 38 až 39 napadeného rozsudku). O tom, že je napadený rozsudek opřen o dostatek relevantních důvodů, ostatně svědčí i fakt, že stěžovatel s jeho závěry obsáhle věcně polemizuje. Kasační důvod ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. tedy není dán.

[27] Z hlediska věcného posouzení prvního okruhu námitek Nejvyšší správní soud úvodem předesílá, že problematikou zrušení povolení k dlouhodobému pobytu z důvodu podle § 871 odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců ve světle čl. 27 odst. 2 pobytové směrnice se v nedávné době zabýval Ústavní soud v nálezu ze dne 16. 12. 2020, sp. zn. I. ÚS 945/2020. V tomto rozhodnutí Ústavní soud vyslovil, že, jakkoli mu nepřisluší hodnotit soulad vnitrostátních předpisů s unijním právem (to přísluší obecným soudům), je povinen (v souladu s eurokonformním výkladem čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod) posoudit, zda správní orgány, potažmo krajský soud, co do merita věci řádně a též eurokonformním způsobem odůvodnily závěr o tom, že byly naplněny podmínky pro zrušení povolení k trvalému pobytu (srov. bod 44 tohoto nálezu). V návaznosti na to Ústavní soud vyložil, že je nutno rozlišovat mezi posuzováním *důvodu* ke zrušení pobytového oprávnění a hodnocením *přiměřenosti* takového opatření. V prvním z uvedených kroků je podle čl. 27 odst. 2 pobytové směrnice třeba posoudit, zda „*osobní chování dotyčného jednotlivce představuje skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti. To mimo jiné znamená, že vnitrostátní orgány (resp. soudy) musí kromě existence předchozího odsouzení vzít v úvahu další okolnosti jako například uložený trest, míru zapojení jednotlivce do trestné činnosti, rozsah způsobené škody, četnost trestných činů, tendenci k opakování trestné činnosti či chování stěžovatele v době po odsouzení [...]*“. Teprve lze-li existenci *důvodů* pro zrušení pobytového oprávnění považovat za naplněnou, lze přistoupit k posouzení, zda by zrušení povolení k trvalému pobytu bylo *přiměřené*, a to zejména s ohledem na délku pobytu dotyčné osoby na daném území, věk, zdravotní stav, rodinné a ekonomické poměry, společenskou a kulturní integraci v hostitelském členském státě, intenzitu vazeb na zemi původu apod. V tomto druhém kroku pak lze zhodnotit i stupeň závažnosti protiprávního jednání, tj. hodnotit obecnou a typovou společenskou nebezpečnost spáchaného zločinu (viz bod 52 citovaného nálezu).

[28] V citovaném nálezu Ústavní soud připustil určité napětí mezi požadavky vyplývajícími z čl. 27 odst. 2 pobytové směrnice a dikcí ustanovení § 871 odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců, neboť namísto v předchozím odstavci popsaného požadavku na individualizaci posouzení okolností spáchaní trestného činu a pravděpodobnosti opakování deliktního jednání, předpokládá zákon o pobytu cizinců automatickou spojitost mezi odsouzením za trestný čin a zrušením pobytového oprávnění (viz bod 51 odůvodnění nálezu). Podstatné však je, že nepopřel možnost překlenout tento deficit vnitrostátní úpravy cestou aplikace nepřímého účinku předmětného článku pobytové směrnice, jak se o to pokusil Nejvyšší správní soud (viz bod 44 odůvodnění nálezu). Důvodem pro zrušení rozsudku Nejvyššího správního soudu (ze dne 30. 1. 2020, č. j. 4 Azs 339/2019-27) nebyla snaha kasačního soudu vyložit § 871 odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců eurokonformním způsobem, ale naopak zjištění, že tento deklarovaný postup nebyl reálně

naplněn, neboť kritéria pro zrušení pobytového oprávnění předpokládána čl. 27 odst. 2 pobytové směrnice (a na něj navazující judikatury, zejména Soudního dvora EU) nebyla ve skutečnosti hodnocena (srov. body 50 a 51 odůvodnění nálezu).

[29] Z pohledu nyní posuzované věci tedy neobstojí závěr městského soudu, že norma obsažená v 87l odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců odpovídá znění čl. 27 odst. 2 pobytové směrnice. Nelze mu přisvědčit ani v tom, že posouzení, zda (i) okolnosti, které vedly k odsouzení držitele pobytového oprávnění, (ii) jsou důkazem jeho osobního chování a (iii) představují pro společnost aktuální hrozbu opakování takového jednání, je součástí posouzení *přiměřenosti* přijímaného opatření. To však bez dalšího ještě nutně neznamená, že správní rozhodnutí i napadený rozsudek z hlediska zákona neobstojí; podstatné totiž je, zda i přes uvedenou nesprávnou premisu byla věc optikou čl. 27 odst. 2 pobytové směrnice reálně posuzována, tzn., zda byla zohledněna nejen povaha a společenská škodlivost vytýkaného jednání jako takového, ale zda byly tyto obecné charakteristiky vztaženy ke konkrétnímu chování cizince z pohledu existence skutečného, aktuálního a závažného ohrožení veřejného pořádku. Indiciemi, ze kterých lze takovou hrozbu vyvozovat, jsou přitom zejména okolnosti spáchání protiprávního jednání, motiv, rozsah způsobené škody, výše uloženého trestu, chování cizince po pravomocném odsouzení či existence předchozích odsouzení pro trestný čin.

[30] Nejvyšší správní soud se tedy v intencích kasačních námitek dále zabýval tím, zda správní orgány, respektive městský soud, při posouzení (ne)existence aktuálního a závažného ohrožení veřejného pořádku ze strany stěžovatele, zohlednily (i) povahu skutku, za který byl stěžovatel pravomocně odsouzen, (ii) život, jaký stěžovatel po propuštění na svobodu z výkonu trestu vedl, a konečně též, (iii) zda vůbec mohly jakkoli přihlížet k dřívějším odsouzením stěžovatele, potažmo, zda tento aspekt věci odpovídajícím způsobem zohlednily.

[31] Konstantní judikatura Nejvyššího správního soudu se vyvinula v obecný závěr, že *kriminální minulost* cizince bude velmi často výchozím bodem úvahy o tom, zda u něj i do budoucna existuje důvodné nebezpečí, že by mohl opět závažným způsobem narušit veřejný pořádek. Při posuzování tohoto rizika je kromě závažnosti a povahy spáchaných trestných činů třeba zkoumat i další aspekty jeho případu, jako je například předcházející bezúhonnost či naopak opakování trestné činnosti, chování ve vazbě či ve výkonu trestu a po propuštění, délka zkušební doby při podmíněném propuštění z výkonu trestu, motiv, který vedl ke spáchání trestného činu, postoj k dosavadní trestné činnosti apod. (srov. rozsudky ze dne 26. 11. 2020, č. j. 1 Azs 302/2020-45, ze dne 14. 2. 2020, č. j. 5 Azs 383/2019-40, ze dne 26. 9. 2018, č. j. 2 Azs 156/2018-49; všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). V rozsudku č. j. 1 Azs 302/2020-45, Nejvyšší správní soud dále dovodil, že správní orgány mohou v rámci posuzování závažného narušení veřejného pořádku přihlížet i k zahlazeným odsouzením. Zahlazení odsouzení totiž nenastoluje fikci, že se skutek nestal; na pachatele se pouze hledí, jakoby nebyl odsouzen (srov. rozsudek tohoto soudu ze dne 6. 2. 2013, č. j. 1 As 175/2012-34). K tomu je nutno dodat, že bez ohledu na to, zda u konkrétní osoby nastala fikce neodsouzení, opakované páchaní trestné činnosti obecně svědčí o nedostatečné reflexi předchozího odsouzení ve způsobu života, a představuje tedy *riziko opakování kriminálního chování*. Dlužno dodat, že recidiva, tj. opakování trestné činnosti v době, kdy

pokračování

se na pachatele nehledí, jakoby nebyl odsouzen) je obecnou přitěžující okolností při ukládání trestu podle § 42 písm. p) trestního zákoníku.

[32] V posuzované věci správní orgány (i městský soud) při posouzení (ne)existence *závažného narušení veřejného pořádku* spatřovaly *aktuální a závažnou* hrozbu pro veřejný pořádek zejména ve stěžovatelově dlouhodobém a opakovaném páčání trestné činnosti. Stěžovatel se mezi lety 1998 až 2014 dopustil celkem čtyřikrát trestného činu porušování práv k ochranné známce [§ 150 odst. 1 trestního zákona, respektive § 268 odst. 1 a 3 písm. b) trestního zákoníku]. Správní orgány obou stupňů, jakož i městský soud zohlednily, že stěžovatel dal najevo zcela lhostejný přístup k právnímu řádu ČR a právem chráněným zájmům tím, že i přes předchozí odsouzení se typově shodné trestné činnosti dopouštěl opakovaně a úmyslně, s cílem dosažení zisku a zajištění obživy, a to vše i na úkor jeho soukromého a rodinného života, neboť si měl a mohl být vědom toho, že jeho jednání může mít za následek ukončení jeho pobytu na území ČR. S těmito závěry se Nejvyšší správní soud ztotožňuje a považuje je za příléhavé a ve vztahu ke stěžovateli dostatečně individualizované.

[33] Pro úplnost lze dodat, že z odsuzujících rozsudků založených ve správním spisu se podává, že rozsah trestné činnosti stěžovatele se neustále zvyšoval a s ním i tresty, které mu za to byly uloženy. V posledním případě (rozsudek Okresního soudu ve Znojmě ze dne 20. 6. 2014, sp. zn. 3 T 35/2014, ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 10. 4. 2015, sp. zn. 8 To 100/2015) byl stěžovatel odsouzen za spáchání uvedeného přečinu ve značném rozsahu [§ 268 odst. 1 a 3 písm. b) trestního zákoníku] a dále za maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání [§ 337 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku], neboť výše uvedeným trestným činem, respektive skutkem, kterým se ho dopustil, porušil i zákaz činnosti (zákaz obchodní činnosti spojené s nákupem, skladováním, dopravou a prodejem ve vztahu k textilnímu zboží, obuvi, doplňkům a oblečení), uložený mu předchozím odsuzujícím rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 21. 2. 2012, sp. zn. 11 T 193/2011, ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 19. 9. 2012, sp. zn. 3 To 301/2012. Není tedy ani pravdou, že stěžovatel byl naposledy odsouzen pouze pro porušení práv k ochranné známce, jak je argumentováno v kasační stížnosti. Porušení uloženého zákazu činnosti ve stěžovatelově případě přitom lze považovat za jakousi „kvalifikovanou“, tj. závažnější formu recidivy, neboť stěžovatel nejenže porušil soudem uložený zákaz vymezené obchodní činnosti, ale v rámci ní se opětovně dopouštěl shodné trestné činnosti, a to ve značném rozsahu.

[34] Stěžovatel také argumentoval tím, že po dobu řízení o zrušení jeho pobytového titulu vedl *řádný život*. Nejvyšší správní soud má za to, že v kontextu všech výše zmíněných skutečností nebylo stěžovatele možno v době rozhodování o odnětí jeho pobytového oprávnění považovat za osobu, od níž opětovné závažné porušení veřejného pořádku nehrozí. Je třeba zohlednit, že se stěžovatel se v průběhu správního řízení nacházel teprve v první třetině tříleté zkušební doby podmíněného propuštění z výkonu trestu (zde do 10. 11. 2019). Délka stanovené zkušební doby přitom také vypovídá o závažnosti potrestaného jednání u konkrétní osoby s přihlédnutím k jejím osobnostním charakteristikám, a může být nahlížena jako „rizikové“ období, kdy je potřeba hrozbou návratu do výkonu trestu zvýšit motivaci podmíněně propuštěného vyhnout se konfliktu se zákonem a vést řádný život (viz rozsudek tohoto soudu č. j. 2 Azs 156/2018-49).

Poměrně krátké období (ve srovnání s dobou, kdy se stěžovatel opakovaně dopouštěl trestné činnosti), kdy měl stěžovatel vést řádný život, tak nemůže bez dalšího převážit nad hrozbou opětovného závažného porušení veřejného pořádku z důvodů výše uvedených.

[35] Ve druhém okruhu námitek stěžovatel rozporuje názor městského soudu, že manželku stěžovatele a její děti nebylo nutné přibrat jako účastníky řízení podle § 27 odst. 2 správního řádu, neboť tyto osoby nebyly napadeným rozhodnutím přímo dotčeny. S těmito výhradami se Nejvyšší správní soud neztotožňuje. Předně nelze přehlédnout, že argumentace stěžovatele nesměruje k ochraně jeho veřejných subjektivních práv (§ 2 s. ř. s.), ale k ochraně práv třetích osob, což mu z podstaty věci nepřísluší. Pokud by uvedené osoby měly za to, že v řízení vedeném s žalobcem může dojít i k přímému dotčení jejich práv a povinností (viz § 27 odst. 2 správního řádu), nic jim nebránilo, aby se v souladu s principem *vigilantibus iura* o přiznání účastenského postavení přihlásily (k tomu viz § 28 správního řádu). Pokud má stěžovatel za to, že jeho manželka a její děti mohly přispět k lepšímu zjištění skutkového stavu věci, respektive že mohly jakkoli podpořit jeho argumentační pozice, nic mu nebránilo navrhnout provedení jejich výslechu, předložit jejich vyjádření, apod. I v daném řízení, zahajovaném *ex officio*, je na cizinci, aby přesvědčivým způsobem tvrdil, že v jeho případě existuje překážka ukončení pobytu, spočívající v nepřiměřeném zásahu do jeho soukromého nebo rodinného života, případně aby o tom nabídl důkazy, neboť je to právě tento cizinec, jemuž jsou takové skutečnosti známy především (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 8. 2017, č. j. 2 Azs 179/2017-38, či ze dne 30. 3. 2017, č. j. 9 Azs 313/2016-41).

[36] Dále stěžovatel namítal, že městský soud aproboval nesprávný závěr žalované o přiměřenosti dopadů rozhodnutí o zrušení povolení k trvalému pobytu do jeho soukromého a rodinného života a že správní orgány obou stupňů se nezabývaly otázkou, zda je stěžovatel rodinným příslušníkem občana EU. V této souvislosti Nejvyšší správní soud připomíná, že kasační stížnost je opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu (§ 102 s. ř. s.) a důvody které v ní lze s úspěchem uplatnit, se tak musí upínat právě k tomuto rozhodnutí (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 6. 2003, č. j. 6 Ads 3/2003-73). Jinými slovy, „[u]vedení konkrétních stížných námitek [...] nelze nahradit zopakováním námitek uplatněných v odvolání nebo v žalobě, neboť odvolací a žalobní námítka směřovaly proti jiným rozhodnutím, než je rozhodnutí přezkoumávané Nejvyšším správním soudem“ (viz rozsudek tohoto soudu ze dne 26. 10. 2007, č. j. 8 Afs 106/2006-58). Nejsou-li proto stěžovatelé spokojeni se skutkovým či právním posouzením věci, musí být z obsahu kasační stížnosti zřejmé, „které závěry krajského soudu pokládají stěžovatelé za nedostatečné, respektive nesprávné, a z jakého důvodu. Neobsahuje-li kasační stížnost takovou argumentaci, je nutno na ni nahlížet jako na nepřipustnou, neboť se mýlí s kasačními důvody uvedenými v § 103 s. ř. s. (viz § 104 odst. 4 s. ř. s.)“ (rozsudek ze dne 14. 6. 2017, č. j. 3 As 123/2016-40).

[37] Z tohoto pohledu je pro nyní posuzovanou věc podstatné, že zmíněná část kasační stížnosti je pouhým opakováním argumentace žalobní, kterou městský soud přezkoumatelným způsobem vypořádal na str. 6 až 7 (body 31 až 35) a dále na str. 9 (body 40 až 42) napadeného rozsudku. Stěžovatelova kasační argumentace tak směřuje *de facto* pouze proti závěrům žalované a nebrojí proti konkrétním závěrům městského soudu. Slovy výše citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 8 Afs 106/2006-58, tak

pokračování

stěžovatelem uplatněné námitky směřují proti jinému než nyní přezkoumávanému rozhodnutí (napadenému rozsudku), a nejedná se tedy o námitky ve smyslu § 103 odst. 1 s. ř. s. Touto částí kasační stížnosti se proto Nejvyšší správní soud nemohl věcně zabývat pro její nepřipustnost (§ 104 odst. 4 s. ř. s.).

[38] Ze shora uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná. Za podmínek vyplývajících z ustanovení § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. ji proto rozsudkem zamítl.

[39] O náhradě nákladů tohoto řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 odst. 1, věty první s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Vzhledem k tomu, že stěžovatel byl v řízení o kasační stížnosti procesně neúspěšný, právo na náhradu nákladů řízení mu nenáleží. Pokud jde o procesně úspěšného účastníka – žalovanou, v jejím případě nebylo prokázáno, že by jí v souvislosti s tímto řízením vznikly náklady, které by překročily rámec běžné úřední činnosti. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že se jí náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. dubna 2021

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu